Dosarul nr.2-5334/26 (2-26039976-12-2-30032026)

HOTĂRÎRE

În numele legii

Dispozitivul hotărîrii pronunțat public la 24 iunie 2026 mun.Chișinău
Hotărîrea integrală întocmită la data de 20 iulie 2026
Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedinte de şedinţă, judecătorul Maria Ţurcan
grefier Chihai Aliona

cu participarea reprezentantului reclamantei Mahnea Cristina, avocatul Istrati Diana, în lipsa pîrîtului Pasat Andrei, cu participarea avocatului Găină Valentin, în lipsa intervenientului accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica,

în sediul instanței, în şedinţă publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Cristinei Mahnea către Pasat Andrei privind determinarea domiciliului copilului, încasarea pensiei de întreținere, încasarea cheltuielilor de judecată şi,-

A C O N S T A T A T:

Argumentele participanților la proces:

1. La 27 martie 2026, Mahnea Cristina s-a adresat cu cererea de chemare în judecată către Pasat Andrei privind determinarea domiciliului copilului, încasarea pensiei de întreținere, încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a invocat că, Mahnea Cristina cu pârâtul Pasat Andrei au fost în relații intime, în urma cărora la data de ***** s-a născut fiul*****. Din momentul naşterii copilului şi până în prezent, pârâtul nu şi-a onorat obligațiile legale de întreținere față de copilul său minor, în ciuda faptului că dispune de venituri substanțiale. Prin notificarea din data 23.02.2026, expediată la domiciliul pîrîtului, totodată și pe rețele de socializare a încercat să soluționeze amiabil această situație, solicitând pârâtului să se prezinte la notar pentru perfectarea unui acord privind pensia de întreținere. Pârâtul nu a răspuns la această solicitare şi nu şi-a îndeplinit obligațiile în termenul de 10 zile acordat, conform notificării trimise. Mai mult, i-a răspuns că este tată la doi copii și are mamă bolnavă, statut de neangajat permanent, poate oferi 1500 lunar și hăinuțe. De fapt nu există o hotărâre judecătorească prin care pîrîtul să fi fost obligat să achite pensie alimentară primului copil, totodată copilul urmează în luna iunie 2026 să împlinească - 18 ani. Indică reclamanta că ea dispune de toate condițiile necesare pentru creşterea, întreținerea, educația şi instruirea copilului minor*****. Copilul se află în grija ei exclusivă de la naştere şi locuieşte împreună cu reclamanta la domiciliul ei din *****. Reclamanta își îndeplinește în mod responsabil obligațiile de mamă, asigurând copilului toate condițiile necesare pentru o dezvoltare armonioasă fizică, psihică și intelectuală. Minorul Matei se află în îngrijirea ei permanentă, iar toate cheltuielile reprezintă nevoi reale, curente şi indispensabile creşterii şi dezvoltării armonioase a unui copil. Acestea nu constituie cheltuieli de lux sau excesive, ci reflectă standardul minim necesar asigurării unui trai decent, al unei educații corespunzătoare şi al unei stări de sănătate optime. În detaliu, cheltuielile lunare se prezintă după cum urmează: pentru alimentație acasă sunt

necesari 2.000 lei lunar, sumă destinată acoperirii necesarului zilnic de hrană al minorului, incluzând produse de bază, fructe, legume, lactate și alte alimente esențiale unei dezvoltări fizice sănătoase. Totodată, pentru mâncarea de la şcoală şi banii de buzunar este necesară suma de 500 lei lunar, din care 400 lei reprezintă costul mesei zilnice în incinta unității de învățământ (fapt confirmat prin certificatul nr. 01-03/43 din 23.03.2026), iar 100 lei reprezintă o sumă minimă pentru nevoile curente ale copilului pe parcursul zilei şcolare. În ceea ce priveşte materialele didactice, suma lunară necesară este de 300 lei, aceasta acoperind rechizitele, caietele, manualele, consumabilele şi orice alte materiale impuse de procesul educațional pe care minorul îl urmează. Educația copilului reprezintă o prioritate, iar asigurarea tuturor materialelor necesare este o obligație fundamentală a părintelui care îl îngrijeşte. Referitor la activitățile extraşcolare, suma totală lunară este de 1.550 lei, din care 800 lei reprezintă costul cursurilor de şah, iar 750 lei reprezintă costul cursurilor de taekwondo. Aceste activități sunt parte integrantă din educația și dezvoltarea minorului. Şahul contribuie la dezvoltarea gândirii logice, a concentrării şi a disciplinei intelectuale, în timp ce taekwondo-ul contribuie la dezvoltarea fizică, a rezistenței, a autocontrolului şi a încrederii în sine. Activități sunt confirmate prin copiile anexelor la dosar. Pentru îmbrăcăminte şi încălțăminte, suma lunară necesară este de 1500 lei. Minorul se află într-o perioadă activă de creştere, ceea ce implică înlocuirea frecventă a articolelor vestimentare și a încălțămintei, atât pentru sezonul rece, cât și pentru cel cald, atât pentru activitățile şcolare, cât și pentru cele sportive şi recreative. În privința activităților de recreere şi a excursiilor, suma de 1000 lei lunar este necesară pentru asigurarea bunăstării psihice şi emoționale a copilului. Excursiile şcolare, ieșirile în natură, la teatru, film, la pizza şi activitățile recreative sunt esențiale pentru socializarea minorului și pentru dezvoltarea sa echilibrată din punct de vedere emoțional. Pentru întreținerea copilului minor, reclamanta suportă lunar cheltuieli de utilități la domiciliu în sumă 1000 lei, printre care se numără factura de apă, factura de gaz şi cheltuielile de căldură, factura de lumină, necesare asigurării condițiilor de viață decente ale copilului. Aceste cheltuieli sunt suportate integral de către reclamantă și reprezintă o parte esențială din costurile zilnice implicate de creşterea şi îngrijirea copilului minor. Abonamentul de telefon în valoare de 100 lei lunar este indispensabil pentru menținerea unei comunicări permanente şi sigure cu minorul, inclusiv în situații de urgență, acesta reprezentând un mijloc elementar de siguranță pentru copil. Nu în ultimul rând, cheltuielile medicale sunt estimate la 500 lei lunar, sumă care acoperă consultațiile medicale periodice, medicamentele prescrise, suplimentele alimentare recomandate de medic, precum şi cheltuielile medicale neprevăzute care pot apărea în mod curent în viața unui copil aflat în creştere. Toate cheltuielile prezentate mai sus sunt reale, necesare şi dovedite prin înscrisuri, chitanțe, şi alte probe administrate în cauză.

3. Cu referire la stabilirea domiciliului copilului minor, reclamanta a indicat că, minorul*****, n. ***** se află în grija exclusivă a mamei - reclamanta Mahnea Cristina - încă de la naştere şi locuieşte împreună cu aceasta. Reclamanta asigură copilului toate condițiile necesare pentru o dezvoltare armonioasă - fizică, psihică, intelectuală şi socială. Minorul beneficiază de un mediu familial stabil, de îngrijire permanentă, de educație de calitate, de hrană corespunzătoare, de îmbrăcăminte şi de asistență medicală, toate acoperite integral de mamă. Pârâtul Pasat Andrei nu a manifestat niciun interes real față de minor, nu a contribuit la nicio cheltuială de creştere şi educare a copilului şi nu a menținut o legătură afectivă continuă cu acesta. Prin urmare, stabilirea domiciliului copilului

minor***** la reclamanta Mahnea Cristina este pe deplin justificată şi corespunde interesului superior al copilului, astfel cum acesta este consacrat în art. 3 alin. (1) din Convenția ONU cu privire la drepturile copilului şi în art. 2 din Legea RM nr. 370 din 30.11.2023 privind drepturile copilului.

4. Cu privire la pensia de întreținere Mahnea Cristina a indicat că deşi copilul este în prezent întreținut de reclamanta, acest lucru nu îl exonerează pe Pasat Andrei de obligația sa de a contribui la întreținerea copilului. Cuantumul pensiei de întreținere stabilite de instanța judecătorească într-o sumă bănească fixă constituie cel puțin 50% din valoarea mediei anuale a minimului de existență calculată pentru categoria de populație corespunzătoare pentru anul precedent de către Biroul Național de Statistică. Dat fiind faptul că reclamanta are un venit bazat pe alocația de întreținere a copilului minor în sumă de 4281,70 lei, iar potrivit Hotărârii Guvernului nr. 967 din 19 decembrie 2024 a fost stabilit, din 01.01.2025, salariul minim pe țară în cuantum de 5 500 lei, ceea ce ar constitui o sumă mai mică decât minimul de existență.

5. *Reclamanta Mahnea Cristina solicită*: -admiterea cererii; - stabilirea domiciliului copilului minor***** a.n. ***** împreună cu mama- reclamanta Mahnea Cristina, la domiciliul ei; -încasarea din contul pârâtului Pasat Andrei în beneficiul reclamantei Mahnea Cristina a pensiei de întreținere în mărime fixă, în sumă de 5050 de lei pentru copilul minor*****- a.n. ***** începând cu ziua depunerii cererii de chemare în instanța de judecată până la vârsta de 18 ani;- încasarea din contul pârâtului Pasat Andrei în beneficiul reclamantei Mahnea Cristina a tuturor cheltuielilor de judecată (constituite din: taxa de stat, taxa de timbru, asistenţă juridică, alte cheltuieli de judecată etc.).

6. În ședința de judecată reprezentantul reclamantei Mahnea Cristina, avocatul Istratii Diana, a susținut integral cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acesteia. A explicat că reclamanta are cheltuieli de 10 000-11 000 lei pentru copilul Matei. A mai explicat că reclamanta mai are un alt copil de 1 an la întreținere.

7. Reprezentantul pîrîtului Pasat Andrei, avocatul Găină Valentin, a recunoscut parțial pretențiile, și a susținut argumentele expuse în referință. Suplimentar a explicat că pîrîtul nu este angajat. Pleacă de 1-2 ori pe an peste hotare. Are mamă bolnavă. Are automobil, îl folosește pentru necesități. Mai are o fiică din altă căsătorie, care împlinește în iunie curent 18 ani. Pîrîtul anual participă cu 2-3 sute de euro de cîteva ori pe an, și cumpără haine pentru Matei. Mai des banii se transmit prin copil. A mai explicat că pîrîtul are probleme cu sănătate, nu are grad de dizabilitate. La data de 11.05.2026 avocatul Găină Valentin a depus în interesele pîrîtului referință, exprimînd poziția că solicitarea reclamantei privind stabilirea pensiei de întreținere în cuantum de 5500 lei lunar pentru fiul***** nu este pe deplin întemeiată, deoarece potrivit practicii judiciare existente, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere instanța este obligată să țină cont atât de necesitățile copilului minor, cât și de posibilitățile materiale ale părintelui obligat la întreținere, precum și de principiul echității. Potrivit adeverinței eliberate de Primăria Telenești nr. 103 din 02 aprilie 2026, Pasat Andrei la moment nu este încadrat în cîmpul muncii și nu realizează venituri asigurate. Pe motiv că pîrîtul nu este încadrat în cîmpul muncii, instanța urmează să decidă cuantumul pensiei de întreținere ce urmează a fi încasat din contul lui Pasat Andrei în beneficiul reclamantei Mahnea-Cristina în conformitate cu prevederile legale, reieșind din necesitățile copilulului minor, posibilitățile materiale ale părintelui obligat la întreținere și de principiul echității. În acest context, cu referire la informația Biroului Național de Statistică, cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor, pentru

orașele mari, privind minimul de existență pentru copiii în vârstă de 7-17 ani în medie pentru anul 2025 constituie suma de 3769,60 lei lunar, sumă la care trebuie să contribuie ambii părinți. Astfel, potrivit prevederilor legale suma întreținerii lunare a copilului minor***** ce urmează a fi încasată de la pîrîtul Pasat Andrei constituie 1885 lei. Astfel, consideră, că cererea de chemare în judecată a fost întocmită nu reieșind din practica judiciară pe acest gen de litigii, care au la bază necesitățile medii de existență pentru copiii în vârstă de 7-17 ani pentru anul precedent sau în curs, dar reieșind din cheltuielile și necesitățile reclamantei. Consideră nefondat argumentul reclamantei că din momentul nașterii lui***** și pînă în prezent pîrîtul nu și-a onorat obligațiunile legale de întreținere a fiului. Acest fapt este combătut prin argumentele expuse în scris și semnate de către pîrît, cît și prin bonul de plată a bunurilor din 18.03.2026 în sumă de 99,93 euro, procurate și înmînate fiului la sărbătorile pascale. În ceea ce privește cheltuielile de întreținere lunară a copilului Matei Pasat a menționat că majoritatea acestora nu sunt confirmate oficial. Or, potrivit certificatului Instituției Publice Liceul Teoretic „Liviu Rebreanu” nr.01-03/43 din 23.03.2026 nu este indicat costul alimentației lunare achitate, la fel cum nu există nici o confirmare a sumei de 300 lei lunar pentru materialele didactice. În ce privește plata sumei de 800 lei lunar pentru costul cursurilor de șah a menționat că certificatul de confirmare eliberat de antrenorul de șah Vitalie Gajim la 16.03.2026 nu poate servi drept probă, deoarece nu corespunde rigorilor unui document oficial, pe motiv că nu este imprimat pe foaia cu antet a Școlii sportive specializate de șah nr.7, nu conține un număr oficial înregistrat de ieșire și nu este semnat de conducătorul instituției. La fel nu există nici o confirmare oficială a sumei de 750 lei lunar ce reprezintă costul cursurilor de taekwondo. Referitor la costurile lunare pentru îmbrăcăminte și încălțăminte, activităților de recreere și a excursiilor aceste sunt incluse în necesitățile medii de existență pentru anul 2025 pentru copiii în vârstă de 7-17 ani, ce constituie suma de 3769,60 lei lunar, sumă la care trebuie să contribuie ambii părinți. Cît privește cheltuielile medicale în sumă de 500 lei lunar urmează de menționat că la cererea de chemare în judecată nu a fost anexat nici un înscris prezentat de instituția medicală la care se află la evidență*****, prin care s-ar confirma necesitatea efectuării tratamentului medical și achiziționării de medicamente. Astfel, bonurile prezentate ce ar confirma achiziționarea medicamentelor prezentate nu au o valoare juridică determinantă și nu pot servi drept probă în stabilirea pensiei de întreținere ce urmează a fi încasată de la pîrît. La fel consideră că nu au nici o tangență cu obiectul litigiului facturile de plată a serviciilor pe numele Mahnea Cristina și Mahnea Efimia, care urmează a fi achitate personal de titularii acestor servicii, dar nu de către pîrît. A mai menționat și faptul că atît Pasat Andrei, cît și mama sa în etate Pasat Elena suferă de diverse maladii, iar pentru menținerea stării de sănătate sunt necesare mijloace financiare permanente considerabile. Referitor la solicitarea reclamantei de a fi stabilit domiciliul copilului***** cu mama pîrîtul nu are careva obiecții.(f.d. 48-49) Totodată, la materialele cauzei sunt anexate argumentele pîrîtului Pasat Andrei, referitor la cererea de chemare în judecată depusă de Mahnea Cristina cu privire la încasarea pensiei de întreținere și stabilirea domiciliului copilului minor, care se raliază la argumentele expuse în referință. (f.d. 51-54)

8. Intervenientul accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Botanica, mun. Chișinău în ședința de judecată nu s-a prezentat. A depus la data de 08.05.2026 aviz-concluzie pe caz și cererea de examinare de examinare în lipsă, care a fost admisă de instanța. Totodată, în Avizul-concluzie privind evaluarea condițiilor de trai ale cet.

Mahnea Cristina, s-a indicat că în urma analizei materialelor la dosar, Comisia pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului a sectorului Botanica, consideră că mama, Mahnea Cristina dispune de condițiile necesare pentru creșterea, întreținerea, educația și instruirea copilului*****, a.n. *****. **(**f.d. 42-43)

Aprecierea instanței:

9. Audiind reprezentantul reclamantei, reprezentantul pîrîtului, studiind materialele dosarului, apreciind pretenţiile formulate în acţiune în raport cu probele prezentate, administrându-le pertinenţa şi temeinicia prin prisma legislaţiei ce guvernează raportul juridic litigios, instanţa de judecată consideră că cererea de chemare în judecată depusă de Cristina Mahnea către Pasat Andrei privind determinarea domiciliului copilului, încasarea pensiei de întreținere, încasarea cheltuielilor de judecată este întemeiată în parte, și urmează a fi admisă parțial, reieșind din următoarele raționamente.

10. Din cererea de chemare în judecată rezultă Cristina Mahnea și Pasat Andrei au un copil comun,*****, născut la *****. La materialele cauzei este anexată copia certificatului de naștere. (f.d. 10) Copilul*****, locuiește împreună cu mama-reclamanta Mahnea Cristina, la domiciliul din *****.

11. Conform art. 63 alin. (1) Codul Familiei, *(1) În cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. (2) Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.) (3) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, care va conţine, după caz, şi informaţia disponibilă privind actele de violenţă în această familie şi persoana agresorului familial.*

12. În ședința de judecată s-a constatat că, părinții locuiesc separat. În cererea de chemare în judecată reclamanta a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor*****, la domiciliul mamei, Mahnea Cristina.Totodată, în ședința de judecată s-a stabilit că reclamanta locuiește pe adresa *****.

13. Potrivit avizului-concluzie din 08.05.2026 privind evaluarea condițiilor de trai ale cet. Mahnea Cristina, în urma analizei materialelor la dosar, Comisia pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului a sectorului Botanica, consideră că mama, Mahnea Cristina dispune de condițiile necesare pentru creșterea, întreținerea, educația și instruirea copilului*****, a.n. *****. **(**f.d. 42-43)

14. Totodată, potrivit referinței, referitor la solicitarea reclamantei de a fi stabilit domiciliul copilului***** cu mama, pîrîtul nu are careva obiecții.

15. În asemenea circumstanţe, acţionînd cu precădere în interesele copilului minor, ținând cont de vîrsta copilului, atașamentul copilului față de mamă, instanţa de judecată ajunge la concluzia că, pretenția reclamantei Mahnea Cristina privind determinarea domiciliului minorului*****, a.n.*****, la domiciliul mamei, urmează a fi admisă.

16. *Cu referire la pretenţia cu privire la încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor.*

17. Potrivit art. 58 alin. (1) din Codul familiei, *părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.*

18. În conformitate cu art. 74 din Codul familiei, *(1) Părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. (2) Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. (3) Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.*

19. Conform art. 76 alin. (1) din Codul familiei, *în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.*

20. Reclamanta solicită încasarea pensiei de întreținere a copilului ***** în sumă fixă de 5050 lei, lunar, pînă la atingerea majoratului.

21. La stabilirea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor, instanța de judecată va ține cont și de dispozițiile art. 58 alin. (1) și art. 74 alin. (1) din Codul familiei, care expres prevăd că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat. Tot aceste dispoziții se conțin și în art. 8 alin. (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30 noiembrie 2023, care prevede că *ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea, educarea şi întreţinerea copilului.*

22. În ședința de judecată s-a stabilit că reclamanta mai are un copil de 1 an și se află în concediu de îngrijire a copilului minor. La materialele cauzei este anexată copia adeverinței nr. 29 din 26 februarie 2026, eliberată de SRL ”Cardiomed”, în care s-a indicat că Mahnea Cristina activează în cadrul C.M.I Cardiomed S.R.L. din data de 30 noiembrie 2020 în funcția de asistență medicală în secție, iar din 04 august 2025 se află în concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani. Totodată, la materialele cauzei este anexată copia certificatului nr. 2025/95/7602 din 21.10.2025, eliberată de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova. (f.d. 19)

23. În ședința de judecată s-a stabilit că pîrîtul nu este încadrat în cîmpul muncii. Totodată, din referința depusă rezultă că pîrîtul mai are un copil, care curînd împlinește vîrsta de 18 ani. Pîrîtul afirmă că participă la întreținerea acestuia.

24. S-a mai indicat în referință că atît pîrîtul Pasat Andrei, cît și mama sa în etate Pasat Elena suferă de diverse maladii, iar pentru menținerea stării de sănătate sunt necesare mijloace financiare permanente considerabile. La referință sunt anexate copiile documentelor medicale în privința lui Pasat Andrei și Pasat Elena. (f.d. 58-63)

25. Potrivit informației Biroului Național de Statistică, cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor, pentru orașele mari, privind minimul de existență pentru copii în vîrsta de 7-17 ani în medie pentru anul 2025 constituie suma de 3769,60 lei.(f.d. 67)

26. Reclamanta a indicat că suportă cheltuieli pentru copil, și anume pentru hrană, activități extrașcolare, îmbrăcăminte și încălțăminte. Se reține că la materialele cauzei sunt anexate diplome și certificate de participare la competiții sportive (șah, taekwondo) ale minorului*****, care dovedesc implicarea copilului în activități extra curriculare și cheltuieli aferente acestor activități. (f.d. 71-77) La fel, la materialele cauzei sunt anexate bonuri fiscale privind consultațiile medicale, investigațiile și medicamentele pentru minorul*****. (f.d. 78, 88-98) Totodată, reclamanta a anexat la cerere de chemare în judecată bonuri care confirmă alte cheltuieli suportate de reclamantă pentru copilul*****. (f.d. 22-24, 27-29)

27. Pîrîtul, ocazional, participă cu anumite sume de bani și bunuri pentru întreținerea fiului. (f.d. 57). Însă aceste contribuții nu sunt suficiente.

28. Instanța reține, că dezvoltarea, creşterea şi educarea copiilor sunt obligaţiunile stricte ale ambilor părinţi, necătând la faptul dacă locuiesc împreună cu copilul sau nu, într-o societate democratică interesele copiilor sânt primordiale. Tot aceste dispoziții se conțin și în art. 11 al Legii privind drepturile copilului nr.370 din 30.11.2023, potrivit căruia: *Copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea lui fizică, mentală, spirituală, morală şi socială. (2) Părinţilor sau reprezentantului legal/responsabilului legal al copilului le revine responsabilitatea de a asigura cele mai bune condiţii de viaţă pentru creşterea şi dezvoltarea acestuia, conducându-se în primul rând de interesul superior al copilului.*

29. Articolul 18 alin. (1) din Convenția internațională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Situație de acest fel este reglementată și în art. art. 3, 7, 9, 27 alin. (2) din Convenție, prevede că părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului, este garantată respectarea interesului major al copiilor dea beneficia de grija părintească, ce nu poate fi transmisă și pusă în mod arbitrar pe seama altor persoane sau doar a unui singur părinte.

30. Potrivit art. 58 alin. (1) Codul familiei, *părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.*

31. Din prevederile legale menționate mai sus rezultă că ambii părinți sunt obligați să participe la întreținerea copiilor în egală măsură.

32. Instanța consideră, că, nu pot fi luate în considerare, în cazul dedus judecății, acel minim de existență stabilit de Biroul Național de Statistică, or, minimul de existenţă reprezintă volumul minim de produse şi servicii, necesare pentru satisfacerea cerinţelor primordiale, asigurarea menţinerii sănătăţii şi susţinerea vitalităţii omului. Mărimea minimului de existenţă se calculează prin însumarea mărimii valorice a coşului alimentar, a cheltuielilor

pentru procurarea mărfurilor industriale şi pentru achitarea serviciilor prestate, precum şi a mărimilor primelor şi contribuţiilor obligatorii. Coşul alimentar include seturi minime de produse alimentare determinate în baza normelor fiziologice minime (în energie şi substanţe nutritive) ale diferitor grupuri socio- demografice, aprobate de Ministerul Sănătăţii, Muncii şi Protecţiei Sociale, conform recomandărilor Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii. Este bine cunoscut, că un copil are nevoie de mai multe surse, decît sumele minime de existență, pentru o creștere sănătoasă și armonioasă. Cu atît mai mult, că Biroul Național de Statistică face constatările sale pentru perioada de timp anterioară, iar pensia de întreținere instanța o stabilește pentru viitor, și urmează a lua în considerare, că nivelul prețurilor de consum sunt în creștere permanentă, și substanțială, la servicii și bunuri.

33. Având în vedere circumstanțele reliefate, specifice cazului, instanța conchide de a încasa de la Pasat Andrei în beneficiul Cristinei Mahnea pensie de întreţinere pentru copilul*****, a.n.*****, în sumă fixă, în mărime de 4000 (patru mii) lei, lunar, începînd cu 27 martie 2026 şi pînă la atingerea majoratului de către copil.

34. La stabilirea acestui cuantum, instanța ia în considerare, că celălalt copil al pîrîtului împlinește curînd vîrsta majoratului, iar pîrîtul se eliberează de obligața de întreținere a acestuia. De asemenea, instanța i-a în considerare că pîrîtul este o persoană aptă de muncă, are capacitate de a realiza venituri. Totodată, instanța va ține cont și de salariul mediu pe economie prognozat pentru anul 2026, conform Hotărîrii Guvernului Republicii Moldva nr.773 din 17.12.2025, fiind suma de 17 400 lei, iar ¼ din acesta ar constitui chiar mai mult de 4000 lei.

35. În rest, în partea încasării pensiei de întreținere care excede suma de 4000 lei, cererea se respinge ca nefondată, or, instanța ia în considerare că pîrîtul are unele probleme de sănătate.

36. *Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată.*

37. Reclamanta a solicitat prin cerere de chemare în judecată încasarea de la pîrît a cheltuielilor de judecată suportate: taxa de stat, taxa de timbru, asistență juridică.

38. Conform art. 82 CPC, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.*

39. Conform art. 94 alin. (1) CPC, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

40. Conform art. 84 alin. (4) CPC, *taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eşalonare, cu excepţiile prevăzute de Legea taxei de stat nr.213/2023. Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie şi nici nu se compensează din contul părţii care a pierdut procesul. Notă: Se declară neconstituţional textul "Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eşalonare, cu excepţiile prevăzute de Legea taxei de stat nr.213/2023." din teza întâi şi textul "şi nici nu se compensează din contul părţii care a pierdut procesul" din teza a doua a art.84 alin.(4) conform Hot. Curţii Constituţionale nr.20 din 26.09.2024, în vigoare 26.09.2024 [Art.84 în redacţia Legii nr.452 din 28.12.2023, în vigoare 23.01.2024]*

41. Instanța reține că la depunerea cererii de chemare în judecată reclamanta a suportat cheltuieli pentru achitarea taxei de stat în mărime de 200 lei și a taxei de timbru în mărime de 200 lei. (f.d. 2)

42. Astfel, instanța dispune încasarea de la Pasat Andrei în beneficiul Cristinei Mahnea suma de 200 lei cu titlu de taxă de timbru și suma de 200 lei cu titlu de taxă de stat.

43. Conform art. 96 CPC, *(1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1[1]) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

44. Reclamanta a solicitat încasarea de la Pasat Andrei a cheltuielilor pentru asistență juridică. Din materialele cauzei rezultă că reclamanta a suportat cheltuieli pentru asistența juridică acordată de avocatul Istrati Diana în sumă de 8 000 lei, dovada este anexată la materialele cauzei. (f.d. 102-106) Avînd în vedere că cererea de chemare în judecată depusă de Mahnea Cristina a fost admisă parțial, urmează a fi încasată de la Pasat Andrei în beneficiul Cristinei Mahnea suma de 6000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

45. În rest, în partea încasării a sumei rămase a cheltuielilor de asistență juridică, de 2000 lei, cererea se respinge ca nefondată.

46. *Cu referire la încasarea taxei de stat în beneficiul statului.*

47. Conform art. 98 alin. (1) CPC, *cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.* Potrivit art. 85 alin. (1) CPC, *scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute în pct.1 al anexei nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023.*

48. Astfel, potrivit pct. 1.1.2 din Anexa nr. 2 a Legii nr. 213/2023, *se scutesc de taxa de stat în instanţele de judecată, reclamanţii, în acţiunile privind încasarea pensiei de întreţinere.*

49. Conform art. 87 alin. (1) lit. c) CPC, *valoarea acţiunii se determină: din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.*

50. Astfel, instanța de judecată consideră că urmează de încasat de la pârâtul Pasat Andrei taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 1 969,96 reieșind din prevederile Legii taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023. Calculul: 4000 lei *x* 12 luni=48 000 lei-5001=42 999 *x* 4 %=1719,96 +250=1 969,96 lei.

51. Conform art.art.239-241 CPC RM, instanţa de judecată

HOTĂRĂŞTE:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată.

Se determină domiciliul minorului*****, a.n.*****, la domiciliul mamei, Mahnea Cristina.

Se încasează de la Pasat Andrei, a.n.*****, domiciliat în *****, cod personal *****, în beneficiul Cristinei Mahnea pensie de întreţinere pentru copilul*****, a.n.*****, în sumă fixă, în mărime de 4000 (patru mii) lei, lunar, începînd cu 27 martie 2026 şi pînă la atingerea majoratului de către copil.

Se încasează de la Pasat Andrei în beneficiul Cristinei Mahnea suma de 200 lei cu titlu de taxă de timbru, suma de 200 lei cu titlu de taxă de stat, suma de 6000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total, suma de 6400 (șase mii patru sute) lei.

În rest, în partea încasării pensiei de întreținere care excede suma de 4000 lei, precum și a sumei rămase a cheltuielilor de asistență juridică, de 2000 lei, cererea se respinge ca nefondată.

Se încasează de la Pasat Andrei în beneficiul statului taxa de stat pentru pretenţia privind pensia de întreţinere în mărime de 1 969,96 (una mie nouă sute șaizeci și nouă,96) lei.

Hotărîrea în partea încasării pensiei de întreţinere se execută imediat, stabilindu-se pentru Pasat Andrei termen de executare benevolă de 15 zile de la pronunțarea hotărîrii.

În partea celorlalte dispoziții, hotărîrea judecătorească se execută benevol, în modul stabilit de lege, în termen de cel mult 15 zile după ce rămîne definitivă.

Hotărîrea cu drept de apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din momentul pronunţării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei , judecătorul Maria Ţurcan